

Column Jos van der Lans, in: *INZET*, januari 2012, p. 51

Comeback van burgers

In 1966 hadden de voogdijverenigingen, zeg maar de instanties die in het gehele land de kinderbescherming ter hand namen, ongeveer 200 professionals in dienst. Zij werden in het dagelijkse werk geholpen door ruim 7000 burgers, die in feite de kinderbescherming handen en voeten gaven.

Maar eind jaren zestig vond een nieuwe lichtung professionals dat betutteling. De overtuiging groeide dat mensen recht hadden op deskundige hulp en dat al die bemoeizuchtige burgers niet meer nodig waren. En zie: in een periode van twaalf jaar stijgt het aantal professionals met een factor drie tot zo'n 600, terwijl het aantal betrokken burgers in de kinderbescherming met een factor tien afneemt. In 1978 zijn er nog maar zo'n 700 actief. In zo'n tien jaar tijd voltrekt zich sluipenderwijs een soort staatsgreep van professionals in de jeugdzorg.

De pretenties van deze nieuwe generatie deskundigen waren groot, maar de resultaten zijn nooit overeenkomstig geweest. Het sterk in omvang groeiende legioen jeugdprofessionals leek vooral tegen een alsmaar toenemende berg werk aan te lopen. Zelfs in die mate dat inmiddels 1 op de 7 kinderen een indicatie heeft gekregen voor de jeugdzorg of passend onderwijs. Geen land ter wereld dat daaraan kan tippen. .

Die aanpak loopt nu onmiskenbaar tegen zijn grenzen. Jeugdprofessionals hebben hun deskundigheidsmonopolie op oplossingen niet kunnen waarmaken. Zeker als er sprake is van ingewikkelde en meervoudige probleemgezinnen is hun staat van dienst mager. Dat verklaart ook de onmiskenbare comeback van burgers die de laatste jaren op gang is gekomen op het terrein van de zorg voor de jeugd. Kijk naar de groei van HomeStart, van mentoren en coaches. Het is een beweging waarvan de aanduiding 'vrijwillige inzet' eigenlijk van te weinig respect getuigt. Vanuit professioneel oogpunt is hun inbreng immers onmisbaar en dus broodnodig. Daar zouden we een beter passende term voor moeten bedenken.

Jos van der Lans is publicist, zie: www.josvdlans.nl.

INZET, is een gratis magazine over vrijwilligerswerk, jeugd en gezin, jongerenparticipatie en actief burgerschap. Zie: www.vrijwillige-inzet.nl